

Sosiaali- ja terveysministeriö
anu.kangasjarvi@stm.fi

Asia Lausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta

Hyvinvointiala HALI ry kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä otsikon mukaisesta hallituksen esityksestä.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslakia väliaikaisesti. Lakiin lisättäisiin covid-19-rokotteen rokottamistoimenpiteen korvausta koskevat säännökset. Korvaustaksan määrä olisi esitysluonnoksen mukaan 10 euroa. Kansaneläkelaitos voisi maksaa korvauksen palveluntuottajalle myös silloin, kun rokottamistoimenpiteen kustannuksen omavastuuosuuden olisi maksanut vakuutetun sijasta hänen työnantajansa. Rokottamistoimenpiteen korvausten korvauskulut rahoitettaisiin valtion varoista.

Lisäksi korvattavaksi sairaanhoitovakuutuksen matkakorvauksista tulisivat Covid-19-rokotuksiin tehdyt matkat.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja olemaan voimassa vuoden 2021 loppuun.

HALI ry:n näkemykset esityksestä

HALI ry pitää hyvänä, että sairausvakuutuslakiin tehdään väliaikainen muutos koskien covid-19-rokotteen rokottamistoimenpiteen korvausta. Muutos mahdollistaa työterveyshuollon paremman hyödyntämisen työikäisen väestön koronarokotuksissa, joustavoittaa rokotuksissa käytettävän henkilöstön käyttöä ja yksinkertaistaa korvaamista.

Lähtökohtaisesti on järkevää hyödyntää työterveyshuollon toimijoita, sillä se lisää rokotuspisteiden määrää ja vähentää riskiä, että virus pääsee leviämään rokotuksissa. Tilanne ei siltä osin ole verrattavissa influenssarokotuksiin, että käytännössä kukaan kausi-influenssaa sairastava ei rokotushetkellä kanna kyseessä olevaa virusta.

HALI ry toteaa, että rokotustaksan suunniteltu taso, 10 euroa, ei vastaa todellisia kustannuksia rokottamistoimenpiteestä yksityisillä toimijoilla epidemian jo ollessa käynnissä.

Rokotusten organisointi nopeasti akuutin epidemiatilanteen ollessa jo päällä eroaa esimerkiksi tavallisesta kausi-influenssarokotusten suunnittelusta. Kustannuksia palveluntuottajalle koronarokotusten toteuttamisesta laskettaessa on huomioitava ainakin seuraavat tekijät: rokotuskapasiteetin varaaminen, henkilöstön rekrytointi ja lisäkoulutus, rokotuksia koskeviin neuvotteluihin käytettävä aika kuntien kanssa, rokotteiden tilausprosessien hallinta ja asiakasneuvottelut; ajanvaraus, rokotteen valmistelu, rokottaminen, kirjaaminen ja seuranta.

Sairausvakuutuskorvauksen tason ei pitäisi aiheuttaa sitä, että joku ammattiryhmä ei saakaan rokotetta sujuvasti. Jos taksa jää huomattavasti alle tuotantokustannusten, loppuosa jää maksettavaksi työnantajalle, ja joissain tapauksissa pienillä ja keskisuurilla työnantajilla käynee niin, että työntekijöitä ei haluta sen takia rokottaa työterveyshuollon kautta.

HALI ry katsoo, että yksityisen kautta hankittavan rokotustapahtuman (itse rokotteen ollessa maksuton) korvauksen tulisi olla vähintään 20 euroa.

Tietojen välittäminen rokotusrekisteriin

Asetuksen perusteluissa todetaan, että annetut rokotukset on merkittävä sähköiseen potilastietojärjestelmään ja tiedot on välitettävä ajantasaisesti valtakunnalliseen rokotusrekisteriin. HALI ry pitää tärkeänä, että kansallista rokotusrekisteriä kehitetään, ja että tulevaisuudessa kaikilla toimijoilla olisi ajantasainen pääsy siihen. Tilanne on kuitenkin tällä hetkellä se, että pienille ja keskisuurille toimijoille rokotusrekisteriin Avohilmon kautta liittymisen aloitus- ja pysyvät kustannukset ovat liian korkeat, jotta ne kaikki voisivat niin tehdä. HALI ry esittääkin, että tilapäisesti käynnissä olevassa akuutissa epidemiatilanteessa olisi mahdollista toimittaa tiedot rokotetuista manuaalisesti kerran vuorokaudessa Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle suojattua yhteyttä käyttämällä. Tämä mahdollistaisi myös pienten ja keskisuurten työterveyshuollon toimijoiden osallistumisen rokottamiseen. Pidemmällä tähtäimellä on pohdittava taloudellisia ja muita edellytyksiä, joilla kaikki toimijat saadaan kohtuullisin kustannuksin liittymään kansalliseen rokotusrekisteriin.

Rokotejakelu työterveyshuollon toimijoille

Rokotustapahtuman korvauksen lisäksi on olennaisen tärkeää rakentaa malli, jolla rokotteiden jakelu työterveyshuollon palveluntuottajille on sujuvaa, eikä logistiikasta

muodostu pullonkaulaa rokottamiselle siinä vaiheessa, kun rokotteita on runsaasti saatavilla. Mikäli rokotukset jaeltaisiin kuntien kautta, olisi mahdollista rakentaa malleja, joilla rokotukset jaeltaisiin tehokkaasti. Jaeltavat määrät olisivat pienempiä, sopimuskumppaneita olisi suuri määrä ja ennustettavuus ja rokotusten suunnittelu vaikeaa. Suurimmassa osassa yrityksiä henkilökunta tulee usean kunnan alueelta, ja on tärkeää, että tämä ei vaikuta rokotusten toimeenpanoon työterveyshuollon kautta.

Rokottamisen tehokkaan toteuttamisen kannalta on oleellista, että rokotteiden jakelu hoidetaan ja johdetaan keskitetysti. Tätä ratkaisua tukevat yksityisten toimijoiden kokemukset influenssarokottamisen jakelusta. Rokotemääristä tarvitaan tieto toimijoille mahdollisimman hyvissä ajoin, jotta rokottamiseen vaadittavat resurssit pystytään ennakoimaan ja turvaamaan.

HALI ry ehdottaakin yhteisen prosessin käynnistämistä julkisen ja yksityisen edustajien kesken työterveyshuollossa tapahtuvan rokottamisen sujuvuuden varmistamiseksi. HALI ry on valmis toimittamaan konkreettisia ehdotuksia rokotuslogistiikan pullonkaulojen poistamiseksi.

Yhteenveto

- **HALI ry tukee sairausvakuutuslain määräaikaista muuttamista ehdotetun mallin mukaisesti. Muutos mahdollistaa työterveyshuollon paremman hyödyntämisen työikäisen väestön koronarokotuksissa. Korvaustaksan tulisi kuitenkin olla vähintään 20 euroa, jotta se korvaisi paremmin todellisia kustannuksia ja tulisi eri kokoisten työnantajien käyttöön.**
- **HALI ry esittää, että tilapäisesti käynnissä olevassa akuutissa epidemiatilanteessa olisi mahdollista toimittaa tiedot rokotetuista kerran vuorokaudessa Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle suojattua yhteyttä käyttämällä myös muutoin kuin Avohilmon kautta.**
- **HALI ry ehdottaa prosessin käynnistämistä rokotelogistiikan suunnitteluun työterveyshuollossa tapahtuvan rokottamisen sujuvuuden varmistamiseksi.**

Kunnioittavasti,

Ulla-Maija Rajakangas,
toimitusjohtaja
Hyvinvointiala HALI ry